

Föreningen Allmogebåtar
Luleå

Slutredovisning av projektet Vinden Drar 2010

Bakgrund

Föreningen Allmogebåtar i Luleå erhöll den 21 april 2010 beslut från LAG gruppen om att ansökan för medverka i arrangemanget Vinden Drar i Finland hade beviljats med beslutsdatum från 10 mars 2010.

Syftet med deltagandet var att värna om båtbyggarkulturen längs Bottenvikskusten samt utveckla det nordiska kulturutbytet inom kustkulturområdena och då med fokus på träbåtsbevarandet.

Särskild inbjudan – svagt intresse från Mare Boreale området

Föreningen gick ut med en särskild inbjudan via e-post under första veckan i juni till samtliga båtklubbar och andra intresseorganisationer som vi kunde hitta från Haparanda i norr till Umeå i söder med intresse för båtliv och kustkulturfrågor. Vi erbjöd oss att samordna resan i form av eskadersegling från Luleå via Piteå, Skellefteå och över Bottenviken till Monäs strax norr om Vasa. Vidare erbjöd vi oss att ta deltagarkostnaderna för två medlemmar ur varje förening samt ställa upp med möjligheter till viss logi och ”stabsplats” på Nordhav .

Gensvaret för deltagande var minst sagt svagt. Trots att vår projektledare personligen ringde upp eller tog kontakt med ett antal båtklubbars representanter så kom endast två föreningar att delta. Det var Allmogebåtar i Skellefteå och från Holmön medverkade ett båtlag som kom under måndagen. Sammanlagt bestod deras deltagande av sex personer vilka vi tog kostnaderna för.

Båtfärden till Monäs

Efter en hel dags förberedelse med bunkring och planering avseglade vi från Luleå den 10 juli klockan 13:00.

Ombord fanns kapten Christer Engström och sex besättningsmän, alla medlemmar från vår förening. Väderleksförutsägelserna visade på nord/nordvästlig svag vind (3-5 m/s) de närmaste två dygnen. Redan vid passagen genom Tjuvholmssundet kunde vi konstatera att meteorologerna nog var it fel ut. Vi fick emot oss uppemot 8-10 m/s sydligt och vinden ökade hela tiden.

Efter två timmar nådde vi vår skärgårds sista utpost, Rödkallen. Vi stampade med motor fram i upptill 20 meter per sekunds motvind och stod nästan stilla i de närmare tre meter höga vågorna.

Så fortsatte vår resa i ytterligare 17 timmar då vi äntligen började se den finska kusten och vinden mojade något för att gå över i väst. I stället för motsjö fick vi nu en rullande sidsjö de sista timmarna. Samtliga ombord var mer eller mindre sjösjuka hela nerresan och förhållandena och upplevelserna blev likvärdiga vid hemresan...

Trots allt så kom vi fram lyckligt och fick under fem dagar vara med om ett sommarväder som också innebar finskt värerekord med + 36 grader C under flera dagar. Bemötandet och intresset från lokalbefolkningen för oss som gäster och våra båtar var överväldigande. Just båtintresset i området är naturligtvis stort då över 60 % av alla båtar som byggs i Finland kommer från detta område mellan Vasa och Kalajoki i norr.

Arrangemanget Vinden Drar

Av vad som framgick av förhandsinformationen från arrangörshåll, och den särskilda inbjudan vår förening fick, ansågs vår verksamhet särskilt intressant samtidigt som det var av intresse att få någon från norra Sverige som kandiderade till "Vinden Drar" arrangemanget år 2012.

Arrangemangets hemsida gav också inblick i omfattande aktiviteter, föredrag, seminarier som skulle äga rum.

Vi blev under våren inviterade att medverka med olika föredrag med fokus på vår kuststräckas historia och hur vi som förening verkar för att vidareinformera om vår kustkultur och då särskilt träbåtsbyggandet och bevarandet. Tyvärr fanns det ett begränsat intresse från arrangörshåll lämna utrymme för vår medverkan trots att vi i god tid hade lämnat förslag till kortare föredrag/seminarier. Antalet anmälda deltagare skulle uppgå till ca 130 men vid högst något tillfälle var ca 75 personer samlade.

Under måndagen 12 juli fick vi som sista deltagande intressent redovisa vår förenings aktiviteter och målsättning samt berätta om bakgrunden och byggandet av de två träbåtar vi medfört exempel på vad vår förenings medlemmar hade åstadkommit.

Vår ordförande betonade föreningens bevarandebeslut för inte bara allmogebåtar utan lika mycket bevarandet av kunskaperna om träbåtsbyggande. Dessa kunskaper riskerar att glömmas bort om inte dagens och framtidens generationer ser värdet av gammalt genuint hantverk. Skeppsholmens Folkhögskola representerades av båtbyggaren/läraren Göran Hernlund som vidimerade just värdet av att bibehålla kunskaperna från tidigare båtbyggare och poängterade vår förenings arbete som en kulturgärning...

Som nämnts var arrangemanget inte så välorganiserat. Endast ett fåtal föredrag genomfördes och utflykter och vissa besök ställdes in på grund av för hårda vindar eller av andra inte redovisade orsaker. Det innebar att vår samarbetspartner, Nederluleå hembygdsförening med föredragshållaren/historikern Kjell Lundholm, först sent på näst sista dagen, d v s torsdag den 15 juli, kunde hålla sitt föredrag om Norrbottens skärgård och dess historiska utveckling fram till idag. Ett fåtal av deltagarna, men

desto fler från ortsbefolkningen, hade hörsammat inbjudan och visade fördragshållaren stor uppskattning.

Organisationen Vinden Drar och

Redan under ankomstdagen sökte vi kontakt med arrangörsstaben och de representanter från fr.o.m. Stockholm och Åland, och som de visade sig senare, hade en självpåtagen och informell beslutande funktion om arrangemanget i Monäs men också framtida arrangemang.

Vi inledde en diskussion och information om varför vi ville bli värd för Vinden Drar i den svenska delen av Bottenvikens kuststräcka år 2012. Mycket snabbt framkom uppfattningar om att Bottenviken och då särskilt norra delen av den låg alltför långt från "Vinden Drar" intressenters kärnområde d.v.s. Stockholm/Åland med viss förgrening mot finska sidan och Östergötland och som längst Gotland.

Ett Vinden Drar arrangemang i norr hade genomförts på Holmön och endast en båt från södra landet hade deltagit och då trailats upp. Att förlägga arrangemanget längre norrut ansågs av den informella styrgruppen inte lämpligt. Därmed var dessa diskussioner avslutade och vår bedömning är tyvärr att det inte finns en potential för att genomföra detta arrangemang hos oss här uppe. Det är inte heller av intresse för oss att plagiera något som vi inte bedömer som ett framgångsrikt arrangemang efter besöket i Monäs och hur arrangemanget genomfördes där..

Däremot visade sig intresset för att åstadkomma någon form av gemensamt kustkultur arrangemang, men enbart för Bottenvikens båda sidor, som mycket mer lovande. Från svensk sida var intresset stort att delta och medverka från både Holmön och Skellefteå.

Från finsk med städerna Vasa, Jakobstad och övriga orter bedömdes intresset vara mycket stort att hitta en egen kustkulturaktivitet som hade stark koppling till den egna och gemensamma särarten och kulturen längs Bottenvikens kustlandskap.

Resultat Vinden Drar-projektet

Redovisningen nedan är relaterade till beslutshandlingen under nedanstående punkter 1-3 samt till föreningens ansökan under punkterna 4-10

1. Ett nytt och stimulerande nätverk har uppkommit som fortsättningsvis kan verka för att skapa ett kustkulturarrangemang i Mare Borealie området har uppkommit genom projektet
2. En ny samverkanskonstellation mellan Allmogebåtar och vårt lokalt nybildade nätverk enligt och våra nya vänner från Skellefteå, Holmön, Jakobstad, Vasa och Monäs har uppstått. Ambitionen är att träffas framgent för vidare planering av ett eget arrangemang. Kontakt har redan tagits med Göran Wallin, projektledare för Bottenvikens Skärgård om att ordna ett uppstartsmöte i detta nätverk
3. Under besöket träffade vi ett stort antal av lokalbefolkningen som både ställde frågor om vårt kustområde men också fick information,

broschyrer om vår skärgård och tips inför kommande val av semesterplanering. Den båt vi ställde upp på Lillön, som platsen för arrangemanget hette, väckte mycket stor uppmärksamhet. Många frågor kom från lokalbefolkningen som under slutet av veckan började hitta ut till arrangemanget. Tyvärr hade ansvariga inte marknadsfört arrangemanget och således inte heller sett lokalbefolkningen som en tillgång vilket enligt vår mening visade på en stor brist ifrån arrangören.

4. Just att komma inseglande med en skuta med svensk flagg och söka upp olika målgrupper för att informera och visa hur vi värnar om kustkulturen och skapar en uthållig turism med kustkulturen som bas väckte stort intresse.
5. S/S Nordhav fick möjlighet att pröva sin affärsplan inför framtida satsning på incentive arrangemang
6. Ägarna till Nordhav har upptäckt potentialen i skutan och startat bygget av en affärsplan ihop med en revisionsbyrå
7. Nya nätverk och samarbetskonstellationer finns redovisade under punkterna 1-3 ovan
8. JA självkänslan bland våra medlemmar och samarbetspartners har ökat då intresset för vårt kustområde från finsk sida är t o m större än vi förväntade oss
9. Se punkt 6 . En av ägarna är kvinna.
10. Vi har spridit ny kunskap om vårt skärgårdsområde till en ny målgrupp som visade stort intresse för att besöka oss!

Ekonomisk redovisning

1. Förskott har utbetalats med 22 500 SEK från LAG samt 52 500 SEK från Jordbruksverket.
2. Resterande belopp enligt ansökan 75 000 SEK emotses överförd på enligt tidigare anvisat konto.
3. Kostnaderna för projektet kan kort sammanfattas enligt nedan. I övrigt redovisas samtliga kostnader, fakturor i original, och verifikat i bilaga 1.
4. Den egna arbetsinsatsen har from 2010-03-10 fram t o m 2010-09-30 omfattat 1143 timmar. 639 timmar avser den verksamhet vi bedrivit fr.o.m. den 10 mars som förberedelse för medverkan i arrangemanget. Det har i huvudsak handlat om preparering och iordningställande av skötbåten Eulalia samt slutförande av den jaktkanot som varit vår utställningsbåt.

Samtliga medlemmars arbetsinsatser finns redovisade i bilaga 2

504 timmar av dessa avser resan t o r med Nordhav och medverkan på Vinden drar för 7 personer under tiden 10-13 juli respektive 7 personer under tiden 13-17 juli. Vi bytte besättning den 13 juli varvid den nya besättningen bilat ned 520 km till Monäs och den gamla besättningen fränsett kapten återvände med bil till Luleå. Tiden är baserad på att varje

medlem i besättningen har deltagit aktivt, vilket är lågt räknat, under 8 timmar per dygn under resp. tidsperiod.

Samtliga medlemmar som varit besättning och deltagit i arrangemanget finns redovisade i bilaga 3.

Luleå 2010-09-30

Sven-Olov Hederyd
Ordförande
Föreningen Allmogebåtar i Luleå